

POSTAWY POLAKÓW WOBEC WEJŚCIA POLSKI DO STREFY EURO

RAPORT Z BADANIA ILOŚCIOWEGO CAWI
WRZESIEŃ 2024 R.

ORGANIZATOR PROGRAMU

PARTNER MERYTORYCZNY

WSPÓŁPRACA

Rok Edukacji
Ekonomicznej

PROGRAM FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW CITI FOUNDATION

POSTAWY POLAKÓW WOBEC WEJŚCIA POLSKI DO STREFY EURO

Szansa czy ryzyko? Zapytaliśmy Polaków o to, jaki wpływ na nasze codzienne życie miałyby wejście do strefy euro. Wyniki badania pokazują obawy i wątpliwości, ale również nadzieje, m.in. na umocnienie naszej pozycji w Unii.

Jakie przekonania dominują? Obawiamy się wzrostu cen i inflacji, co odbije się na podniesieniu kosztów życia zarówno dla gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorców. Jednocześnie duża część respondentów dostrzega plusy zmiany złotówki na euro w postaci ułatwienia wyjazdów zagranicznych, w tym w celach zarobkowych i edukacyjnych.

Polacy spodziewają się raczej negatywnych, niż pozytywnych skutków przyjęcia europejskiej waluty. A ponieważ największe opory budzi w nas zwykle to, czego wystarczająco dobrze nie poznaliśmy, dobrym sposobem na osłabianie lęku jest informacja, dyskusja, rozmowy z udziałem ekspertów wyjaśniających na czym polega proces przyjęcia wspólnej waluty oraz co oznaczał i czym skutkował w krajach, które już tego dokonały.

Co trzeci uczestnik naszego badania uważa, że Polska powinna przystąpić do strefy euro. Myślę, że wraz ze wzrostem wiedzy na temat tak ważnej zmiany możliwy jest dalszy wzrost poparcia dla tego stanowiska.

Serdecznie zapraszam do zapoznania się z raportem.

*Anna Bichta
Prezesa
Fundacja Rozwoju
Społeczeństwa Wiedzy
THINK!*

CEL:

poznanie postaw Polaków wobec przystąpienia do unii walutowej

- Ogólny stosunek Polaków do przystąpienia do strefy euro
- Ogólne przekonania na temat konsekwencji przyjęcia euro jako waluty
- Szczegółowe przekonania na temat konsekwencji przyjęcia euro jako waluty

TECHNIKA ZBIERANIA DANYCH

- CAWI (Computer Assisted Web Interview)
- na Ogólnopolskim Panelu Badawczym Ariadna

PRÓBA

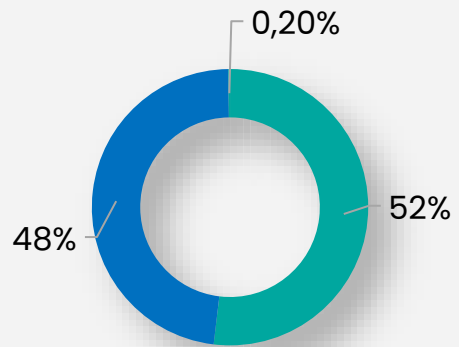
- N = 1182
- Reprezentatywna ogólnopolska dorosłych Polaków wiek: 18-74 lata (średnia 44 lata)

TERMIN REALIZACJI BADANIA

wrzesień 2024

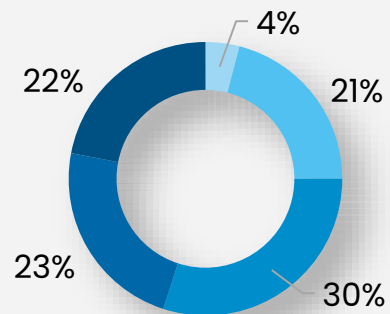
SOCJODEMOGRAFICZNA CHARAKTERYSTYKA BADANEJ PRÓBY

Płeć respondentów*

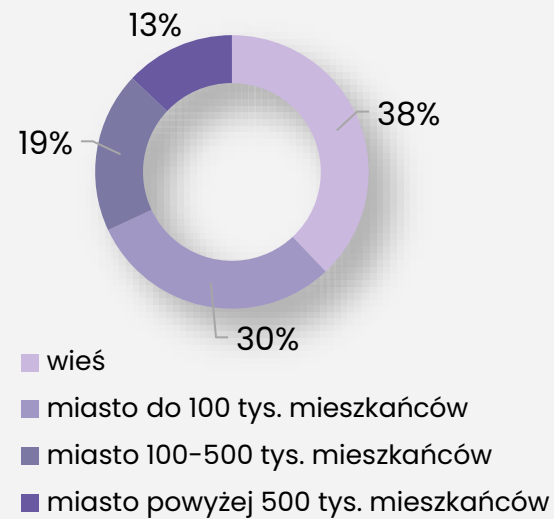
- kobieta
- mężczyzna
- osoba niebinarna

Wiek respondentów

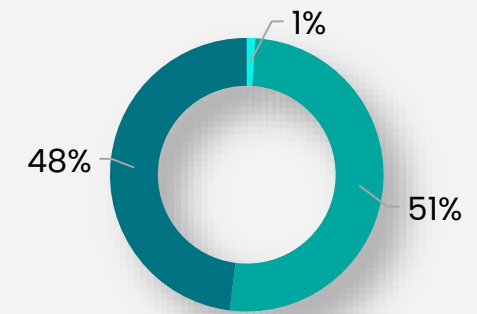
- 18-24 lata
- 25-34 lata
- 35-44 lata
- 45-54 lata
- 55 lat i więcej

Miejsce zamieszkania respondentów

- wieś
- miasto do 100 tys. mieszkańców
- miasto 100-500 tys. mieszkańców
- miasto powyżej 500 tys. mieszkańców

Wykształcenie

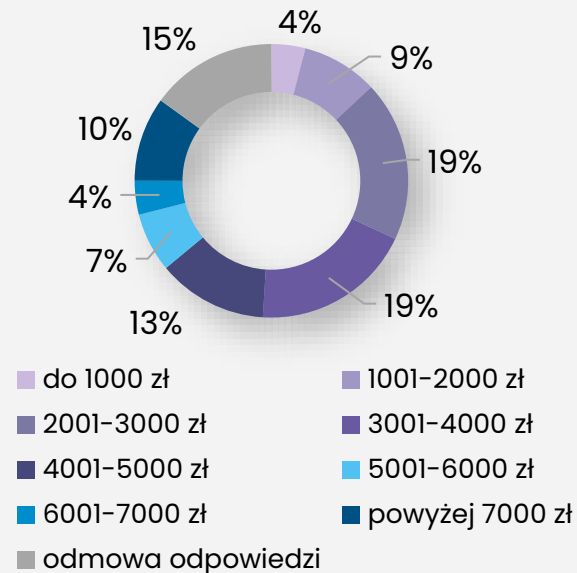

- podstawowe
- średnie
- wyższe

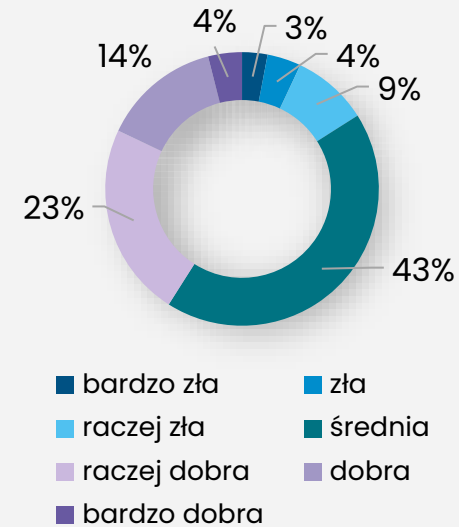
*3 osoby niebinarne

SYTUACJA FINANSOWA W BADANEJ PRÓBIE

Dochód netto na osobę

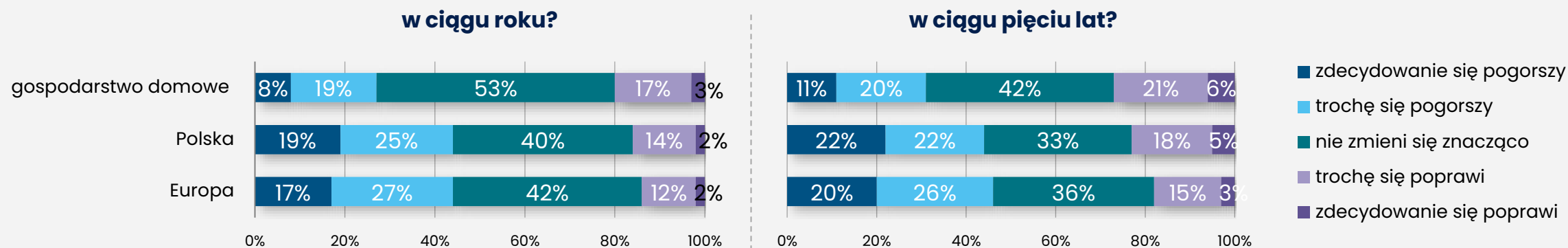

Subiektywna ocena sytuacji finansowej

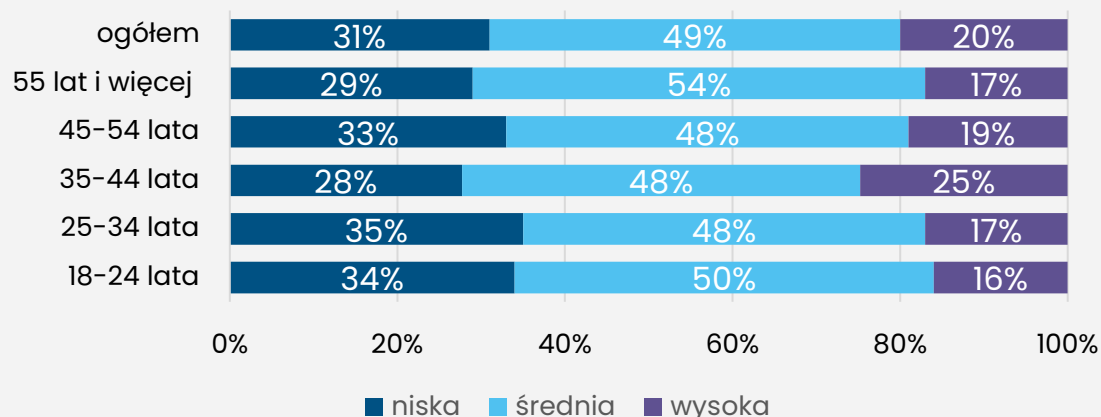
Sytuacja finansowa w badanej próbie jest zróżnicowana, z medianą dochodu wynoszącą między 2000 a 3000 zł netto na osobę w gospodarstwie domowym. Zgodnie z informacjami opublikowanymi przez GUS, przeciętny rozporządzalny dochód na osobę ogółem w 2023 r. w Polsce wyniósł 2678,30 zł. Biorąc pod uwagę, że na przestrzeni ostatnich lat statystyka konsekwentnie rośnie, można się spodziewać, że w 2024 r. była nieco wyższa niż ta za 2023 r. Wydaje się więc, że badana próba dobrze oddaje sytuację finansową Polaków. Jednocześnie subiektywna ocena sytuacji finansowej również jest zróżnicowana, z medianą i dominantą na ocenie średniej, co odpowiada wynikom polskiej populacji uzyskiwanym w innych badaniach.

Jak Pan(i) sądzi, jak zmieni się sytuacja finansowa Pana(-i) gospodarstwa domowego/Polski/Europy:

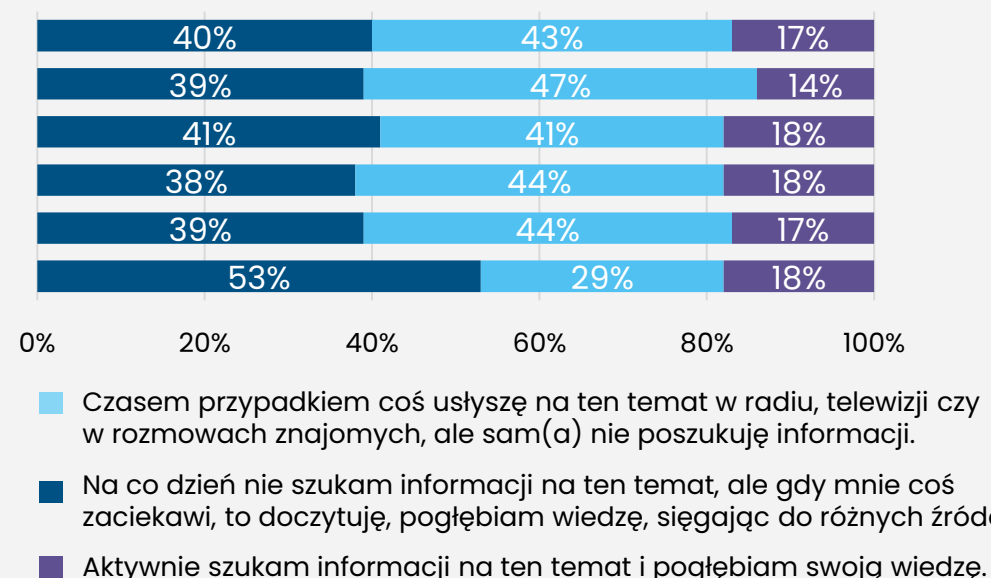

W analizowanej próbie mediana optymizmu finansowego, zarówno w krótkim czasie, jak i w perspektywie 5 lat oraz zarówno dla poziomu gospodarstwa domowego, kraju i Europy odnosi się do oczekiwania – w najlepszym przypadku – braku zmiany bieżącej sytuacji. Należy przy tym zaznaczyć, że dla wielu osób utrzymanie aktualnej sytuacji jest prognozą mało optymistyczną. Dlatego trzeba uznać, że w badanej próbie jednoznacznych optymistów finansowych jest między 14% a 27% w zależności od przyjmowanego horyzontu czasowego oraz tego, czy ocenie podlega gospodarstwo domowe, kraj czy Europa. Największą liczbę optymistów zaobserwowano w kontekście oceny przyszłości własnego gospodarstwa domowego. Na drugim miejscu znaleźli się optymiści oceniający przyszłość Polski, na trzecim zaś Europy. Każdorazowo ocenie dłuższej perspektywy czasowej towarzyszy wyższy odsetek optymistów.

Jak ocenia Pan(i) swoją wiedzę na temat konsekwencji wejścia Polski do strefy euro?

W jaki sposób zdobywa Pan(i) wiedzę dotyczącą konsekwencji wejścia Polski do strefy euro?

Większość Polaków ocenia swoją wiedzę na temat konsekwencji wejścia Polski do strefy euro jako przynajmniej średnią, przy czym 34% stanowią osoby, które swoją wiedzę oceniają wysoko.

Najwięcej oceniających swoją wiedzę wysoko znajduje się wśród młodych dorosłych (31% i 34%). Wśród starszych grup takiej odpowiedzi udziela co czwarta osoba.

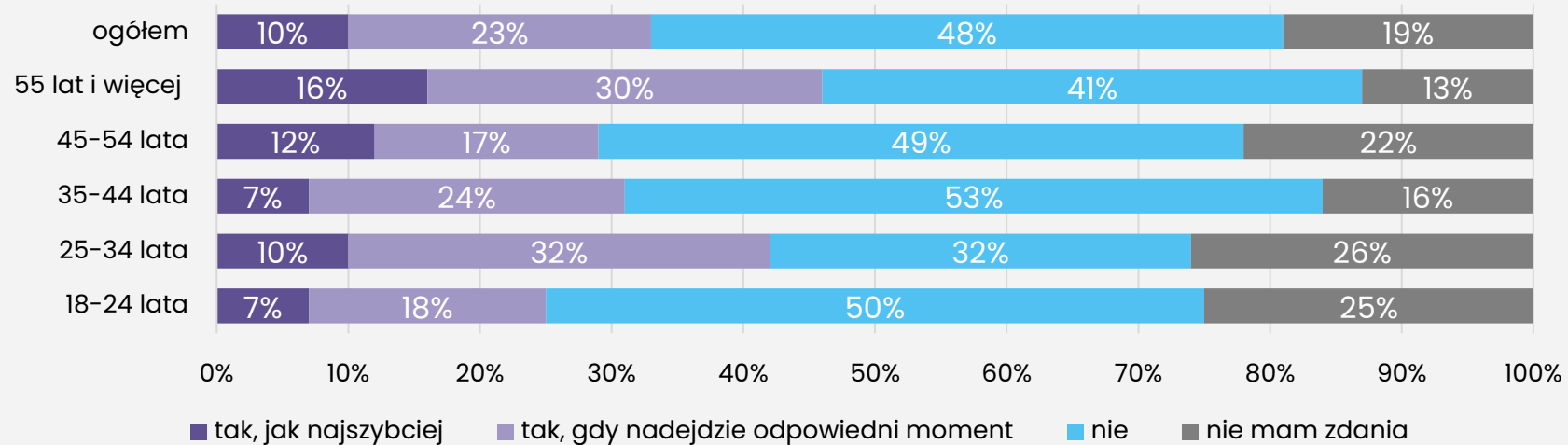
17% Polaków aktywnie szuka informacji na temat konsekwencji wejścia przez Polskę do strefy euro, przy czym zainteresowanie to jest na zbliżonym poziomie niezależnie od wieku (z delikatnie niższym wynikiem dla osób w wieku 55+).

43% Polaków na co dzień nie szuka informacji na ten temat, ale jeśli coś ich zaciekawi, to doczytują i pogłębiają dany wątek. Nieco częściej dotyczy to dorosłych od 55 r.ż., i wyraźnie mniej (o 14% w stosunku do średniej) najmłodszych dorosłych.

40% Polaków zdobywa informacje na temat przystąpienia Polski do strefy euro tylko przypadkiem, nie pogłębiając ich i nie weryfikując, przy czym wyraźnie częściej dotyczy to najmłodszych dorosłych (53%), zaś w pozostałych grupach wiekowych odsetek jest do siebie zbliżony (38%-41%).

OGÓLNA OPINIA POLAKÓW NA TEMAT PRZYSTĄPIENIA POLSKI DO STREFY EURO

Czy Pana(-i) zdaniem Polska powinna przystąpić do strefy euro ?

Co trzeci Polak uważa, że Polska powinna przystąpić do strefy euro, w tym 10% uważa, że powinno się to wydarzyć jak najszybciej, zaś 23% chciałoby z taką decyzją poczekać, aż nadejdzie odpowiedni moment.

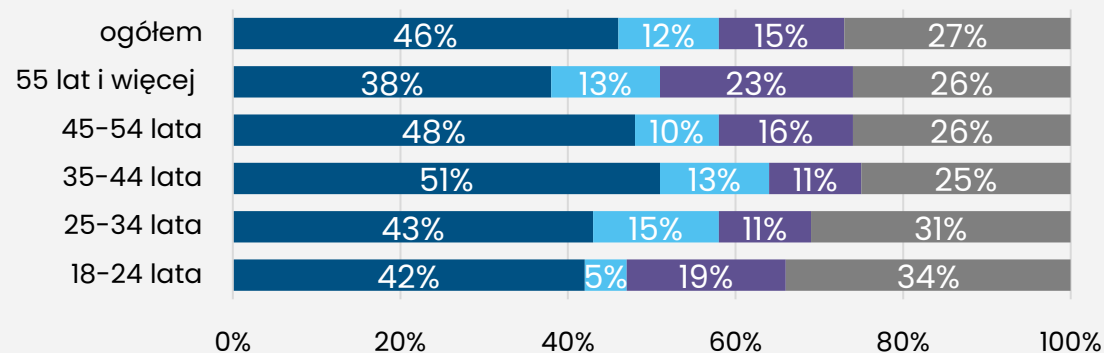
Jednocześnie niemal połowa Polaków (48%) uważa, że Polska nie powinna przystąpić do strefy euro ani teraz, ani w innym momencie.

19% dorosłych Polaków nie ma zdania w kwestii tego, czy Polska powinna przystąpić do strefy euro, czy też nie.

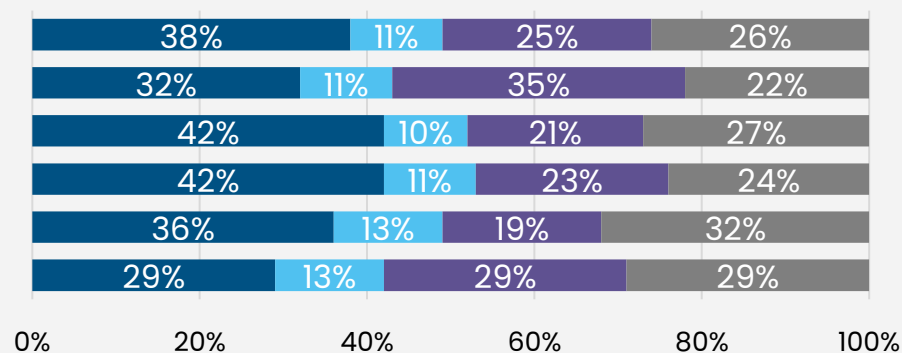
Wyraźnie **najwięcej osób nastawionych ogólnie pozytywnie** do przystąpienia Polski do strefy euro (dziś lub w przyszłości) **należy do dwóch grup wiekowych: 25-34 lata (42%) oraz powyżej 55 lat (46%).**

W pozostałych grupach wiekowych odsetek osób popierających wejście Polski do strefy euro wynosi 25%-31%.

Jak ocenia Pan(i) krótkoterminowe konsekwencje przystąpienia przez Polskę do strefy euro?

Jak ocenia Pan(i) długoterminowe konsekwencje przystąpienia przez Polskę do strefy euro?

- przyniesie Polsce więcej szkody niż pożytku
- nie przyniesie Polsce żadnych istotnych zmian
- przyniesie Polsce więcej korzyści niż szkody
- nie mam zdania

Niemal połowa Polaków (46%) spodziewa się przewagi negatywnych krótkoterminowych skutków przystąpienia Polski do strefy euro. **Przewagi pozytywnych skutków spodziewa się natomiast 15%** dorosłych. 12% badanych nie spodziewa się żadnych zmian w konsekwencji przyjęcia euro przez Polskę. Pozostali (27%) nie mają zdania w tym temacie.

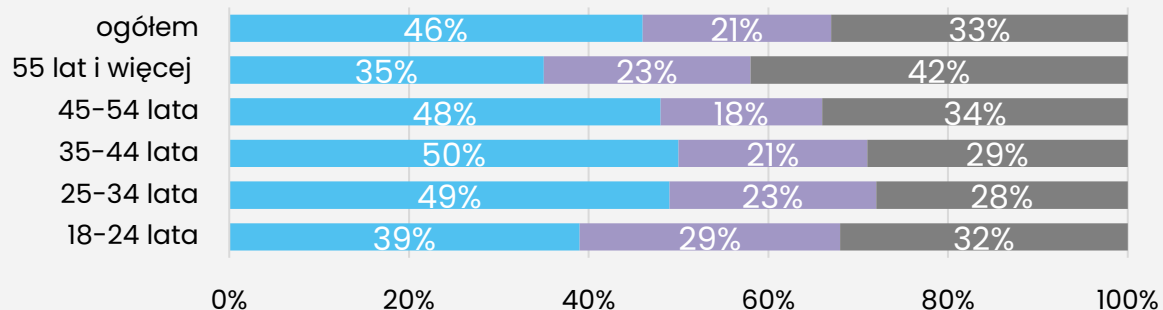
W przypadku oceny długoterminowych skutków Polacy są mniej krytyczni, **przeciętnie 38% widzi przewagę negatywnych konsekwencji, ale 25% spodziewa się przewagi pozytywnych skutków.**

Spójnie z ogólnym stosunkiem do wejścia Polski do strefy euro, w ocenie konsekwencji wejścia Polski do strefy euro najbardziej optymistyczni są Polacy w wieku od 55 lat wzwyż. Na drugim miejscu są najmłodsi dorośli w wieku 18-24 lata.

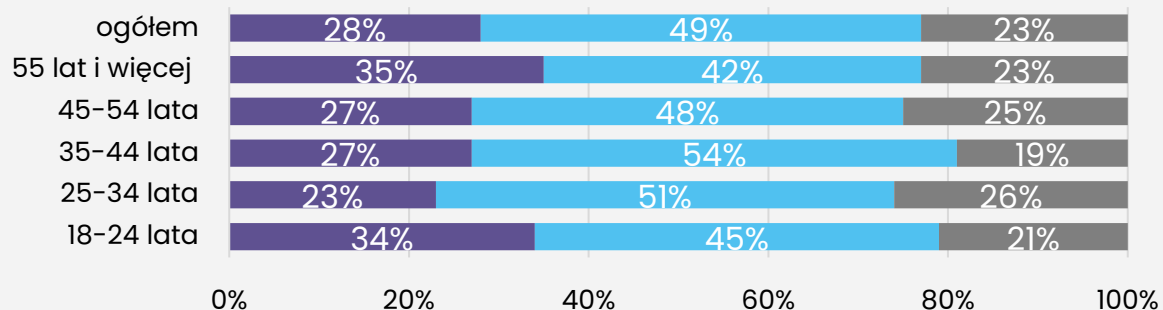
Najczęściej negatywnych skutków wejścia do strefy euro spodziewają się dorośli z grup 35-44 lata i 45-54 lata.

PRZEKONANIA POLAKÓW DOTYCZĄCE KONSEKWENCJI PRZYSTĄPIENIA DO STREFY EURO

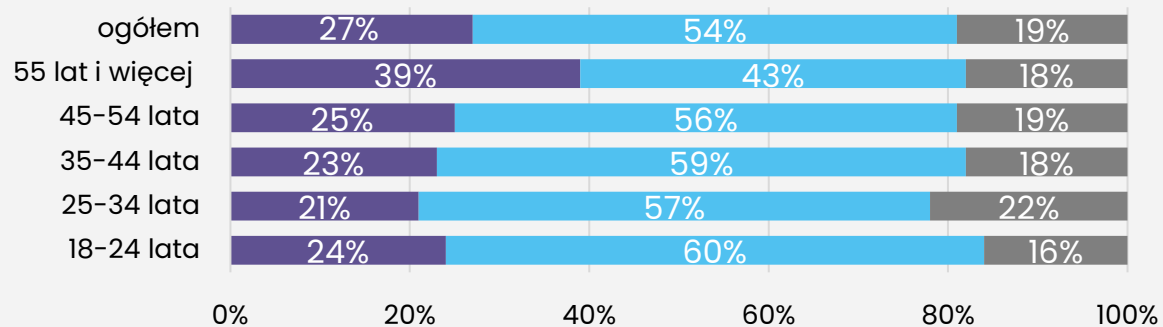
Wejście Polski do strefy euro spowoduje:

- wzrost zadłużenia Polski
- spadek zadłużenia Polski
- nie będzie miało wpływu

- przyspieszenie wzrostu gospodarczego w Polsce
- spowolnienie wzrostu gospodarczego w Polsce
- nie będzie miało wpływu

- jest przede wszystkim szansą dla polskiej gospodarki
- jest przede wszystkim ryzykiem i stratą dla polskiej gospodarki
- nie będzie miało wpływu

SYTUACJA GOSPODARCZA POLSKI

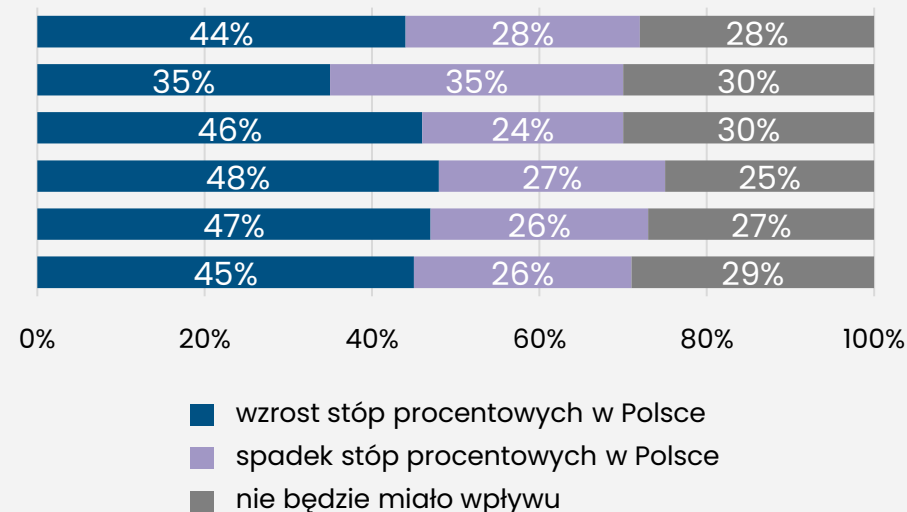
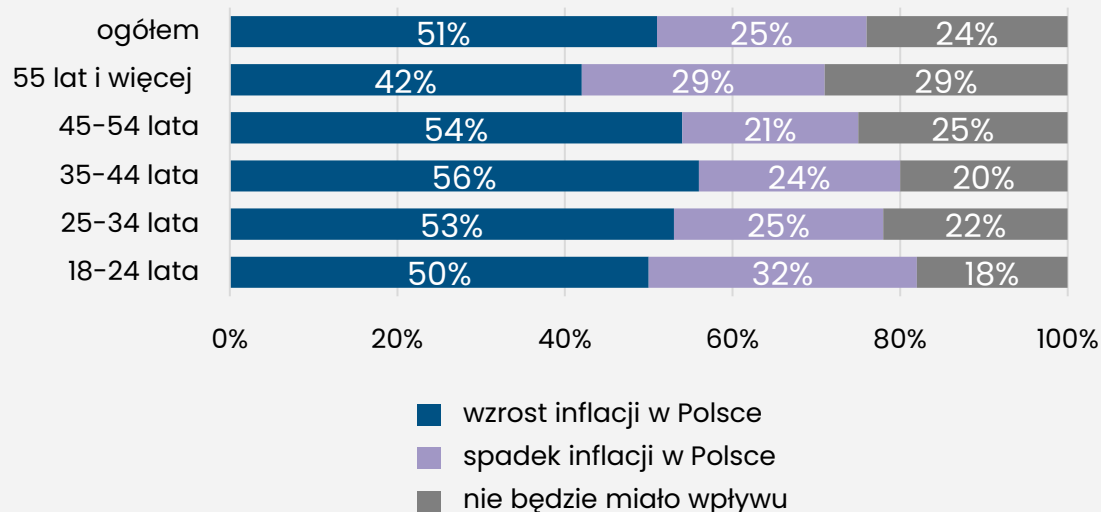
W kontekście ogólnych konsekwencji dla polskiej gospodarki wynikających z wejścia Polski do strefy euro około połowy Polaków spodziewa się raczej negatywnych skutków.

Optymistów w tym obszarze jest wyraźnie mniej. Dotyczy to zarówno kwestii wzrostu zadłużenia kraju (46%) vs spadku zadłużenia kraju (21%), zwolnienia wzrostu gospodarczego w Polsce (49%) vs jego przyspieszenia (28%), jak i postrzegania przyjęcia euro jako ryzyka i straty (54%) vs szansy (27%).

Relatywnie najbardziej optymistyczni w tym kontekście są najstarsi dorośli w wieku 55+.

PRZEKONANIA POLAKÓW DOTYCZĄCE KONSEKWENCJI PRZYSTĄPIENIA DO STREFY EURO

Wejście Polski do strefy euro spowoduje:

SYTUACJA GOSPODARCZA POLSKI

Zdecydowana większość Polaków uważa, że wejście do strefy euro nie pozostanie bez znaczenia dla poziomu inflacji i stóp procentowych w Polsce.

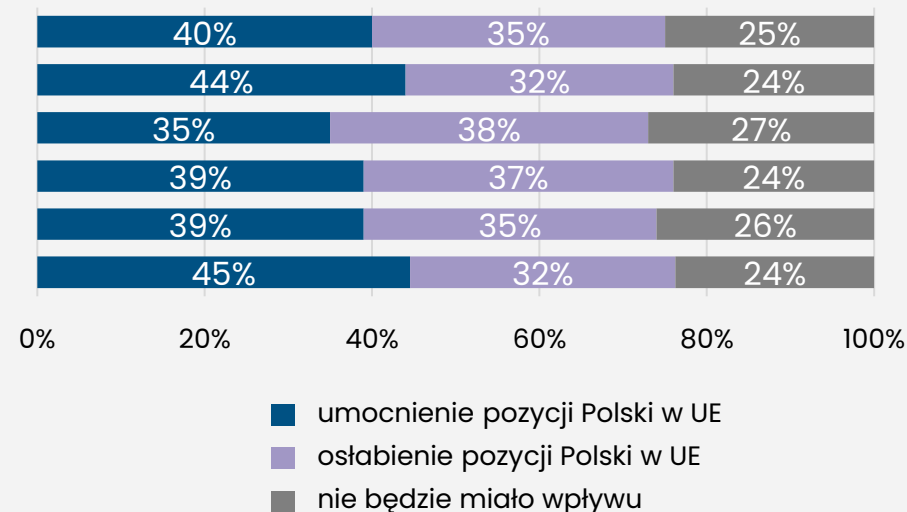
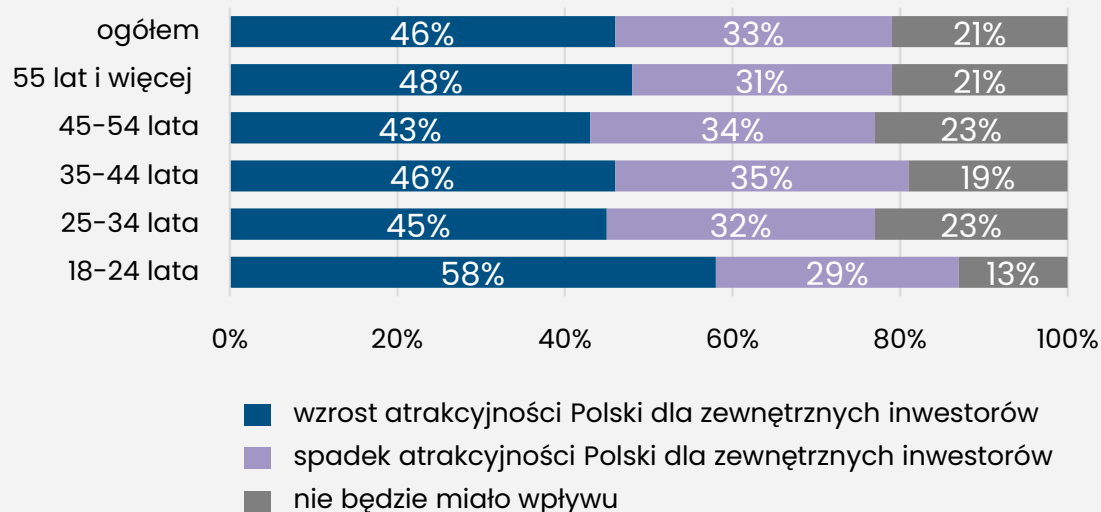
Połowa Polaków uważa, że w konsekwencji przystąpienia do strefy euro inflacja w kraju wzrośnie, a 44% sądzi, że obserwowany też będzie wzrost stóp procentowych.

Jednocześnie co czwarty Polak spodziewa się w efekcie wejścia Polski do strefy euro obniżenia inflacji, a 28% także spadku stóp procentowych.

Najmniej pesymistycznych odpowiedzi w kontekście wpływu przystąpienia Polski do unii walutowej na poziom inflacji i stóp procentowych w kraju udzielają najstarsi dorośli. Obok tej grupy to najmłodszy dorośli najczęściej spodziewają się, że po przystąpieniu do unii walutowej inflacja w Polsce spadnie.

PRZEKONANIA POLAKÓW DOTYCZĄCE KONSEKWENCJI PRZYSTĄPIENIA DO STREFY EURO

Wejście Polski do strefy euro spowoduje:

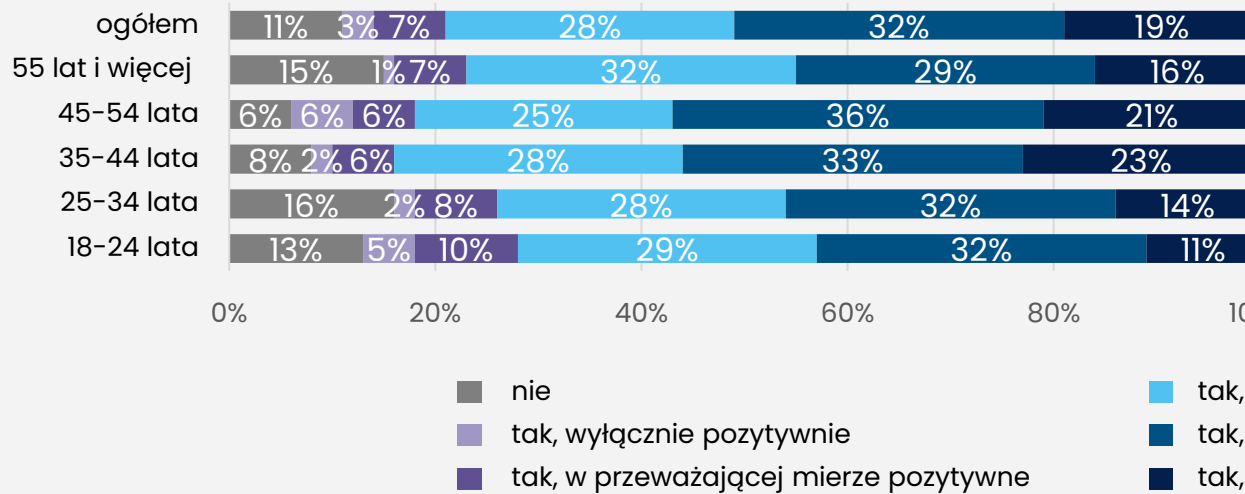
POSTRZEGANIE POLSKI NA ZEWNĄTRZ KRAJU

Prawie połowa Polaków uważa, że po wejściu do strefy euro wzrośnie atrakcyjność Polski w oczach zagranicznych inwestorów, przy czym najczęściej spodziewają się tego najmłodszy dorośli (58%).

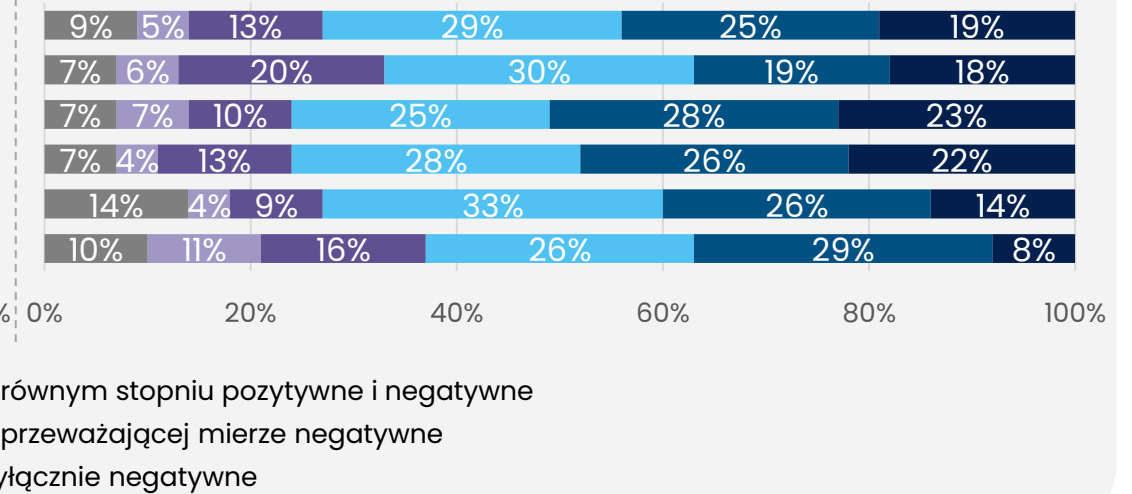
Zdaniem 40% Polaków przystąpienie Polski do unii walutowej umocni jej pozycję w Unii Europejskiej. Nieco częściej zgadzają się z tą opinią najstarsi i najmłodszy dorośli.

OCZEKIWANE KONSEKWENCJE PRZYSTĄPIENIA POLSKI DO STREFY EURO Z PERSPEKTYWY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Czy w krótkiej perspektywie Pana(-i) gospodarstwo domowe odczułoby skutki wprowadzenia euro w Polsce?

Jak Pan(i) sądzi, czy w długiej perspektywie Pana(-i) gospodarstwo domowe odczułoby skutki wprowadzenia euro w Polsce?

Zdaniem połowy Polaków (**51%**) **krótkoterminowe skutki wejścia Polski do strefy euro dla gospodarstw domowych będą przede wszystkim lub wyłącznie negatywne**, podczas gdy **10% Polaków jest zdania, że będą one w przeważającym stopniu lub wyłącznie pozytywnie**, a 11% nie spodziewa się odczuwania jakichkolwiek skutków.

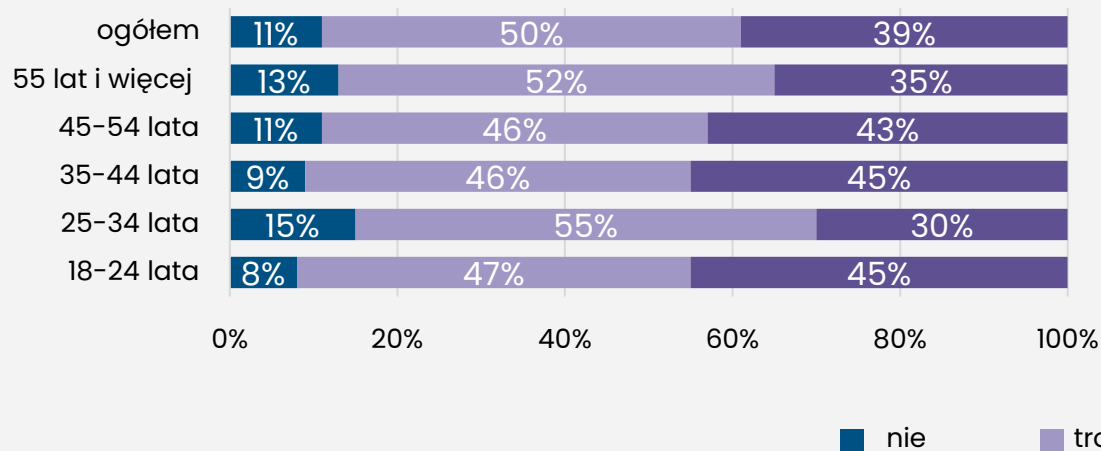
W dłuższej perspektywie Polacy są nieco mniej krytyczni. Odsetek osób spodziewających się głównie pozytywnych efektów wzrasta do 18%, a tych, którzy spodziewają się przede wszystkim negatywnych skutków, spada do 44%.

Odsetek osób spodziewających się przede wszystkim pozytywnych krótkoterminowych skutków jest zbliżony we wszystkich grupach, z nieco wyższym wynikiem w najmłodszej grupie. Różnice te zwiększają się przy analizie długoterminowych korzyści. W tym horyzoncie istotnie więcej osób z najmłodszej i najstarszej grupy wiekowej (26% i 27%) niż osób z pozostałych grup (13%-17%) dostrzega przewagę korzyści.

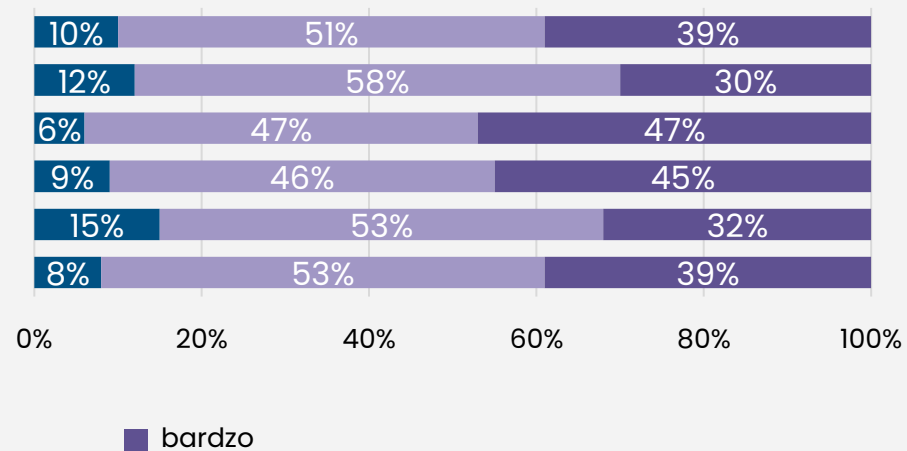
Odsetek osób spodziewających się przede wszystkim negatywnych konsekwencji zarówno w krótszej, jak i dłuższej perspektywie jest wyższy wśród osób w wieku 35-54 lata niż w pozostałych grupach.

OCZEKIWANE KONSEKWENCJE PRZYSTĄPIENIA POLSKI DO STREFY EURO Z PERSPEKTYWY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Czy krótkoterminowe skutki wprowadzenia euro w Polsce byłyby odczuwalne w budżecie Pana(-i) gospodarstwa domowego?

Czy długoterminowe skutki wprowadzenia euro w Polsce byłyby Pana(-i) zdaniem odczuwalne w budżecie Pana(-i) gospodarstwa domowego?

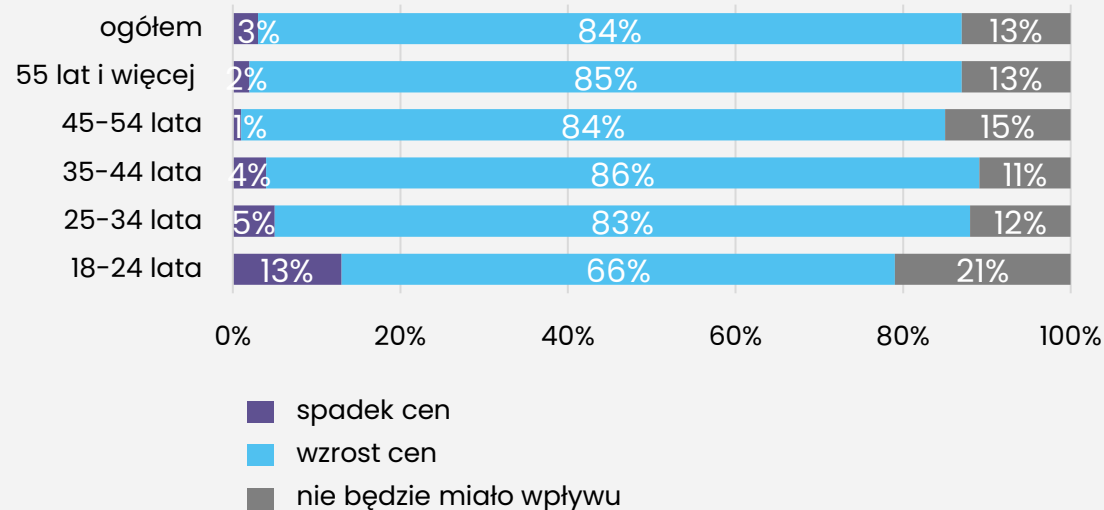

Okolo 90% Polaków spodziewa się, że przystąpienie do strefy euro przyniesie polskim gospodarstwom domowym odczuwalne skutki tak w krótkim, jak i w długim terminie. Zdaniem niemal 40% badanych będą one bardzo odczuwalne.

Mniej odczuwalnych skutków w krótkim i w długim terminie spodziewają się dorośli w wieku 25-34 lata i w wieku 55+ lat.

PRZEKONANIA POLAKÓW DOTYCZĄCE KONSEKWENCJI PRZYSTĄPIENIA DO STREFY EURO

Wejście Polski do strefy euro spowoduje:

PERSPEKTYWA GOSPODARSTW DOMOWYCH

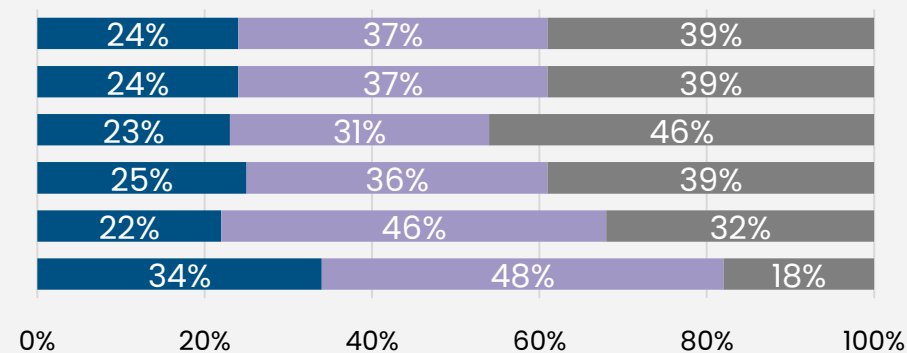
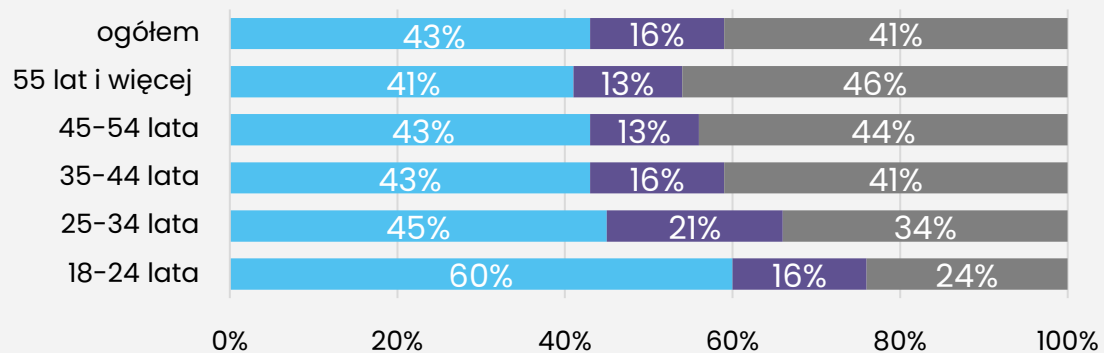
Znakomita **większość Polaków (84%)** spodziewa się, że w konsekwencji wejścia Polski do strefy euro ceny w sklepach wzrosną.

Podobne statystyki są obserwowane dla wszystkich dorosłych powyżej 24 roku życia. Najmłodszy dorośli rzadziej spodziewają się wzrostu cen, choć wciąż dotyczy to 66% badanych. Jednocześnie w tej grupie najwięcej osób (21%) nie widzi związku między wprowadzeniem waluty euro a zmianami cen na sklepowych półkach.

Spójnie z oczekiwaniami wzrostu cen **większość (choć mniejsza i wynosząca 65%) Polaków** spodziewa się **konieczności zaciskania pasa przez gospodarstwa domowe po przyjęciu waluty euro**. Tym niemniej, **co piąty dorosły Polak** spodziewa się, że **gospodarstwa domowe będą** w związku z wprowadzeniem euro **w lepszej sytuacji** finansowej niż wcześniej. Optymistyczny scenariusz częściej kreślą dorośli w wieku 24-35 lat niż pozostałe grupy (rzadziej też spodziewają się konieczności zaciskania pasa).

PRZEKONANIA POLAKÓW DOTYCZĄCE KONSEKWENCJI PRZYSTĄPIENIA DO STREFY EURO

Wejście Polski do strefy euro spowoduje:

- osłabienie tożsamości narodowej Polaków, bo złoty jest jej ważnym elementem
- wzmocnienie tożsamości narodowej Polaków
- nie będzie miało wpływu

- osłabienie tożsamości europejskiej Polaków
- wzmocnienie tożsamości europejskiej Polaków
- nie będzie miało wpływu

TOŻSAMOŚĆ NARODOWA I EUROPEJSKA

Polski złoty jest ważnym elementem tożsamości narodowej 43% Polaków, która ich zdaniem zostanie osłabiona, gdy Polska przyjmie walutę euro. Warto zauważyć, że statystyka ta jest wyraźnie wyższa wśród najmłodszych dorosłych i wynosi 60%.

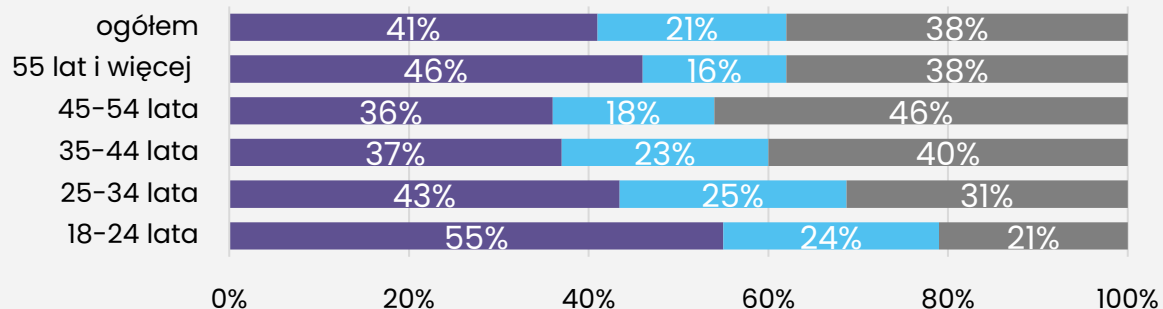
Zdaniem co czwartego Polaka przyjęcie euro osłabi także tożsamość europejską Polaków. Co ciekawe, to najmłodszy dorośli najczęściej podzielają tą opinię. Zatem to najczęściej ich zdaniem przyjęcie euro obniży zarówno tożsamość narodową, jak i europejską Polaków.

Z drugiej strony 16% Polaków uważa, że przyjęcie euro wzmocni tożsamość narodową Polaków, a 37% spodziewa się wzmocnienia ich tożsamości europejskiej. W kontekście wzmocnienia tożsamości narodowej, najczęściej wskazują na to dorośli w wieku 25-34 lata, a w przypadku tożsamości europejskiej dorośli w wieku 25-34 lata i najmłodszy dorośli (!).

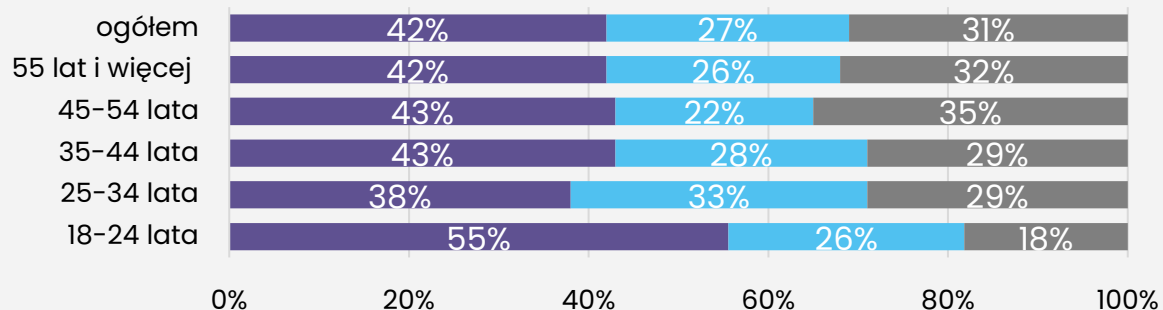
Wydaje się, że wśród najmłodszej grupy dorosłych zdania na temat pozytywnych vs negatywnych skutków wprowadzenia euro dla tożsamości Polaków są najbardziej podzielone. Jest to jednocześnie grupa, która najrzadziej wskazuje, że wprowadzenie waluty pozostanie bez wpływu na tożsamość Polaków.

PRZEKONANIA POLAKÓW DOTYCZĄCE KONSEKWENCJI PRZYSTĄPIENIA DO STREFY EURO

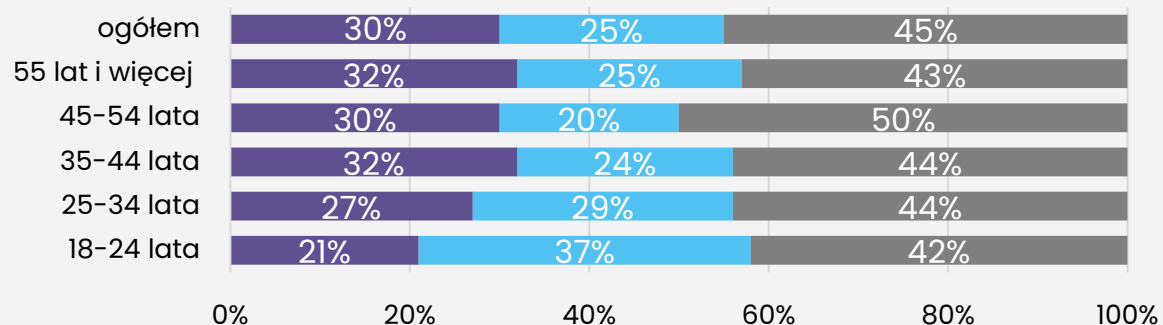
Wejście Polski do strefy euro spowoduje:

- ułatwienie podróżowania za granicę
- utrudnienie podróżowania za granicę
- nie będzie miało wpływu

- wzrost liczby Polaków wyjeżdżających za granicę do pracy
- spadek liczby Polaków wyjeżdżających za granicę do pracy
- nie będzie miało wpływu

- wzrost liczby Polaków wyjeżdżających za granicę, by się uczyć
- spadek liczby Polaków wyjeżdżających za granicę, by się uczyć
- nie będzie miało wpływu

WYJAZDY ZAGRANICZNE

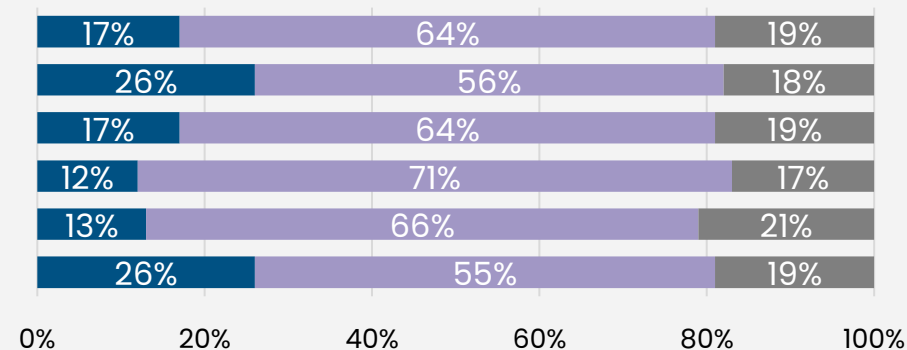
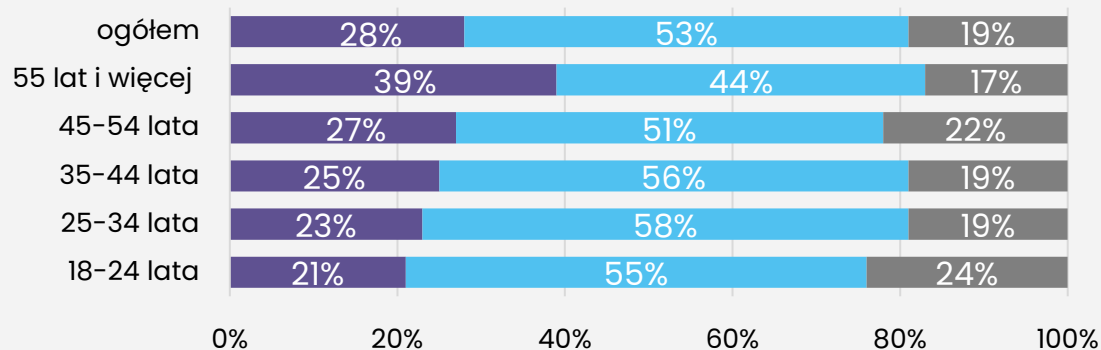
41% Polaków uważa, że wejście Polski do strefy euro ułatwi podróżowanie za granicę, przy czym opinia ta jest najczęściej wyrażana przez najmłodsze osoby dorosłe oraz osoby w wieku 55+ lat.

Równoległe **co piąty Polak sądzi, że przyjęcie waluty euro utrudni podróżowanie za granicę**, co szczególnie wybrzmiewa u osób w wieku 45-54 lata.

42% Polaków spodziewa się, że przyjęcie euro podniesie poziom emigracji zarobkowej, a 30% uważa, że wzrośnie także odsetek Polaków wyjeżdżających za granicę, by się uczyć. Mniej więcej **co piąty Polak** jest przeciwnego zdania i **spodziewa się zahamowania wyjazdowych trendów.**

PRZEKONANIA POLAKÓW DOTYCZĄCE KONSEKWENCJI PRZYSTĄPIENIA DO STREFY EURO

Wejście Polski do strefy euro spowoduje:

- jest przede wszystkim szansą dla polskich przedsiębiorców
- jest przede wszystkim ryzykiem i stratą dla polskich przedsiębiorców
- nie będzie miało wpływu

- obniżenie kosztów prowadzenia w Polsce działalności gospodarczej
- podniesienie kosztów prowadzenia działalności
- nie będzie miało wpływu

PERSPEKTYWA PRZEDSIĘBIORCÓW

Tylko 28% Polaków widzi w przyjęciu przez Polskę waluty euro szansę dla polskich przedsiębiorców, a 17% upatruje w tym szansy dla obniżenia kosztów prowadzenia działalności w Polsce.

Ponad połowie Polaków (53%) wejście do strefy euro jawi się jako ryzyko i strata dla polskich przedsiębiorców, a 64% spodziewa się w związku z tym podniesienia kosztów prowadzenia działalności w Polsce.

W kwestii obniżania kosztów prowadzenia działalności wyraźnie częściej optymistami są najmłodszy i najstarsi dorośli. Co jednak ciekawe, w kontekście ogólnej oceny wpływu przyjęcia euro na los przedsiębiorców najczęściej to najstarsi Polacy postrzegają tę sytuację jako szansę, zaś najrzadziej tę odpowiedź wskazują najmłodszy dorośli.

OGÓLNE PODEJŚCIE DO PRZYSTĄPIENIA POLSKI DO UNII WALUTOWEJ

Co trzeci Polak uważa, że Polska powinna przystąpić do strefy euro, w tym 10% uważa, że powinno się to wydarzyć jak najszybciej, zaś 23% chciałoby z taką decyzją poczekać, aż nadejdzie odpowiedni moment.

Polacy zdecydowanie częściej spodziewają się negatywnych niż pozytywnych skutków wejścia Polski do strefy euro i to zarówno w krótkim, jak i długim okresie. Warto jednak zauważyć, że osób zaniepokojonych długoterminowymi konsekwencjami jest mniej niż obawiających się krótkoterminowych efektów.

Polacy spodziewają się, że przyjęcie przez Polskę waluty euro przyniesie skutki zarówno makroekonomiczne (zmiana sytuacji gospodarczej Polski, jej atrakcyjności w oczach zagranicznych inwestorów i pozycji w Unii Europejskiej), jak również na poziomie pojedynczych przedsiębiorców i opłacalności prowadzonych przez nich biznesów oraz gospodarstw domowych (przede wszystkim ich sytuacji finansowej, ale także mobilności międzynarodowej członków rodziny).

Największy odsetek zwolenników przystąpienia do unii walutowej znajduje się w grupach 55+ lat oraz 18-24 lata. To właśnie te grupy najczęściej pozytywnie oceniają konsekwencje takiej decyzji dla polskiej gospodarki,

gospodarstw domowych i przedsiębiorców dominują grupy w wieku 18-24 lata i 55+ lat, poza jednym wyjątkiem – najmłodszy dorośli najbardziej obawiają się osłabienia tożsamości narodowej Polaków w konsekwencji przyjęcia euro jako polskiej waluty. Zatem najstarsza grupa wiekowa jest spójna w swoich przekonaniach, zaś najmłodszy najczęściej dostrzegają korzyści z przystąpienia Polski do unii walutowej, ale nie przekłada się to na większą ogólną gotowość wejścia do niej.

WIEDZA POLAKÓW NA TEMAT SKUTKÓW PRZYJĘCIA WALUTY EURO PRZEZ POLSKĘ

Większość Polaków ocenia swoją wiedzę na temat konsekwencji wejścia Polski do strefy euro jako przynajmniej średnią. Tylko 17% Polaków aktywnie szuka informacji na ten temat, a 40% wie tyle, ile przypadkiem usłyszy, nie weryfikuje oraz nie pogłębia nowo zdobytej wiedzy. W konsekwencji przekonania na temat skutków przystąpienia Polski do strefy euro są raczej zdecydowane, choć często oparte na fałszywych założeniach lub niepełnej wiedzy.

OCZEKIWANE SKUTKI DLA POLSKIEJ GOSPODARKI

W kontekście ogólnych konsekwencji dla polskiej gospodarki wynikających z wejścia Polski do strefy, około połowa Polaków spodziewa się raczej negatywnych efektów oraz traktuje taką zmianę raczej jako ryzyko niż szansę.

Analizując potencjalne pozytywne i negatywne konsekwencje przyjęcia euro jako waluty Polski, Polacy częściej oczekują wzrostu zadłużenia kraju, spowolnienia wzrostu gospodarczego oraz wzrostu inflacji i stóp procentowych niż przeciwnych (pozytywnych) skutków.

Tym niemniej wśród osób, które mają wyrobione własne zdanie na ten temat, większość Polaków spodziewa się wzrostu atrakcyjności Polski w oczach zagranicznych inwestorów oraz umocnienia jej pozycji w Unii Europejskiej.

OCZEKIWANE SKUTKI DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

Okolo 90% Polaków spodziewa się, że przystąpienie do strefy euro przyniesie polskiemu gospodarstwu domowemu odczuwalne skutki tak w krótkim, jak i w długim terminie. Większość Polaków obawia się wzrostu cen i konieczności zaciskania pasa przez gospodarstwa domowe.

Przewagi pozytywnych skutków dla gospodarstw domowych już w krótkim okresie spodziewa się co dziesiąty Polak, zaś w długim okresie niemal co piąty.

43% Polaków obawia się osłabienia tożsamości narodowej Polaków, co szczególnie często zaznaczają najmłodszy dorośli. Co jednak ciekawe, nie oznacza to zdaniem większości Polaków jednoczesnego wzrostu tożsamości europejskiej (takiego efektu oczekuje 37% badanych).

Przyjęcie euro jako waluty może także stanowić czynnik ułatwiający migrację zarobkową i wakacyjne wyjazdy wakacyjne. Ten aspekt dostrzega około 40% Polaków, a 30% zauważa również zwiększenie dostępności zagranicznej edukacji.

OCZEKIWANE SKUTKI DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Większość Polaków obawia się wpływu wejścia do strefy euro na funkcjonowanie polskich przedsiębiorców, wskazując, że będzie to dla nich ryzyko i strata związana z podniesieniem kosztów życia. Tym niemniej 28% dorosłych widzi przyjęcie euro jako szansę dla polskich przedsiębiorców.

WYDAWCA:

Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Wiedzy Think!

Plac Kasztelański 3, 01-362 Warszawa

www.think.org.pl

© Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Wiedzy Think! i Fundacja Kronenberga Citi Handlowy, Warszawa, listopad 2024

**Badanie jest elementem Programu Rozwoju Przedsiębiorczości realizowanego przez Fundację THINK!
w partnerstwie merytorycznym z Fundacją Citi Handlowy im. L. Kronenberga.**

Program jest finansowany przez Citi Foundation.

**Badanie zostało zrealizowane we współpracy merytorycznej z Katedrą Psychologii Biznesu
i Innowacji Społecznych na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego.**

AUTORKA:

dr hab. Katarzyna Sekścińska
Adiunkt w Katedrze Psychologii Biznesu
i Innowacji Społecznych,
Wydział Psychologii Uniwersytetu
Warszawskiego

O AUTORCE:

Katarzyna Sekścińska – Doktor habilitowana nauk społecznych w zakresie psychologii, coach i trener. Psycholog i ekonomistka. Jej zainteresowania naukowo-badawcze obejmują psychologię finansową, psychologię konsumenta i ekonomię behawioralną. Szczególnie interesują ją tematy związane z socjalizacją ekonomiczną oraz czynnikami wpływającymi na ryzykowne wybory finansowe i wybory konsumenckie. Autorka i wykonawca wielu projektów z zakresu edukacji finansowej i konsumenckiej zrealizowanych we współpracy z kluczowymi instytucjami finansowymi w Polsce. Kontakt: sekscinska@psych.uw.edu.pl

KOORDYNACJA MERYTORYCZNA:

Anna Bichta
Małgorzata Polak
Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Wiedzy THINK!

REDAKCJA:

Joanna Kluz
Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Wiedzy THINK!

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD:

Iwona Piśmienny-Ścibor

Fundacja Kronenberga

Citi Foundation

Rok Edukacji
Ekonomicznej